

חיפה, תאריך: 08.11.21
סימוכין:
מבלי לפגוע בזכויות
נשלח בדואר אלקטרוני /פקס'

לכבוד

1. מר דני חורין
יו"ר הועדה למניעת ניגוד עניינים של נבכרי ציבור ברשויות מקומיות
V-Nigud@justice.gov.il
פקס: 02-6466106

2. עו"ד ימית קליין
יועצת המשפטית של עיריית חיפה
yamitk@haifa.muni.il

א.ג., ג.ג., ח.ג.,

הנדון: חשד כבד לעבירה פלילית על חוק ניגוד עניינים של מר אלירן טל דובר עיריית חיפה

1. הובאה לידיעתי כי גם בשנת הכספים 2020 וגם בשנת הכספים 2021 פעל ו/או היה מעורב מר אלירן טל דובר עיריית חיפה (**להלן: "מר טל"**) בהמלצה לוועדת המכרזים של העירייה להתקשרות בפטור ממכרז להזמנת שירותים מאתר "ניוז חיפה והקריות" (להלן: "האתר") תוך שהוא ממליץ באופן **אישי** על הגדלת התקציב באופן משמעותי עד לתקרה הגבוהה ביותר שניתן להתקשר בפטור ממכרז בהיקף התקשרות חריג ביחס לאתרים דומים (פי 3.5 עד פי 5), אתרים שככל הנראה גם היקף החשיפה שלהם גבוהה יותר.
2. כאן המקום לציין כי מדובר בהליך חריג לחוק, הליך המחייב כי התקיימו תנאים מיוחדים, שלא התקיימו בעניין זה, לפחות לשנת הכספים 2021.
3. **העובדה כי מר טל עסק בכלל בענייני האתר, כאשר קיימת בינו לבין האתר זיקה אישית, אותה הסתיר מר טל מהוועדה וככל הנראה גם מהשירות המשפטי של העירייה.**
4. מר טל עבד באתר "ניוז חיפה קריות" עד לכניסתו לתפקיד דובר העירייה ונמצא בקשרים חבריים קרובים עם בעלי האתר. במסגרת עבודתו באתר **שימש מר טל גם עורך המדור הפוליטי של האתר וכן ככתב הפוליטי הראשי שלו, כאשר במסגרת עבודתו זו, כתב לפחות כתבה אחת בשבוע ואף יותר. בנוסף נוהג מר טל לבלות באופן קבוע עם בעלי האתר.**
5. **מר טל עבד באתר עד לכניסתו לתפקיד דובר העירייה ונמצא בקשרים אישיים עם בעל האתר ומכאן שעל פי החוק, חלה עליו חובת דיווח וחתימה על הסכם ניגוד עניינים ובעיקר חלה עליו החובה שלא לעסוק בכל הקשור לענייני האתר ובמיוחד שלא לפעול להגדלת התקשרות עם האתר בפטור ממכרז בסכום המגיע לפי 5 מאשר התקצוב לאתרים אחרים.**

6. מר טל לא מכחיש את העובדה כי עבד ככתב במשך כשנתיים, בתפקיד עורך המדור הפוליטי וככתב פוליטי וכי כל שבוע כתב כתבה אחת לפחות באתר, אך לטענתו של מר טל, הוא לא נמצא בניגוד עניינים, כי הוא לא קיבל שכר מאותו אתר וכי הוא עבד שם בהתנדבות.
7. גם אם עובדה זו נכונה ואנחנו בספק רב, הרי שלעובדה זאת אין כל רלוונטיות לעניין ניגוד העניינים שבו היה מצוי מר טל כאשר פעל ודחף לאישור הגדלת התקציב לאתר שבו "התנדב" ויש לו קשרים אישיים עם בעל האתר.
8. העובדה כי מר טל עבד ללא שכר בהתנדבות באתר איננה משנה את הסטטוס שלו "כעובד" לצורך קביעה לעניין ניגוד עניינים. העובדה שהוא היה בקשר עם האתר ובעליו מספיקה בכדי לקבוע כי יש לו קירבה אישית וחל עליו איסור לעסוק בענייני האתר. מכאן שהשאלה האם קיבל שכר או עבד בהתנדבות איננה משנה את העובדה כי למר טל היה אסור לעסוק בשום צורה שהיא בעניין ההתקשרות מול האתר.
9. כידוע לך, על פי החוק וכפי שעולה גם ממסמך של הוועדה למניעת ניגוד עניינים של נבחרי ציבור ברשויות המקומיות, מסמך אשר פורסם בפברואר, 2014 עולה באופן ברור כי מר טל פעל בניגוד עניינים חריף ביוזעין, כאשר עסק בעניין שיש בו להטיב עם אדם קרוב אליו ובגוף שבו עבד עד לא מזמן וזאת במטרה להטיב עם מקורבו בעלי האתר ובמקום העבודה הקודם שלו.
10. דווקא עבודה זאת של אי קבלת התשלום מחזקת את הטענה להפרת אמונים מצד טל. ברור כי העבודה באתר, בהתנדבות, בתקופה שלפני הבחירות לראשות העיר, נועדה לסייע למר טל לקבל את התפקיד דובר העירייה ולאחר מכן לגמול לחברו, כאשר יבחר לתפקיד. לכאורה נראה כי מר טל תכנן לסקר את הבחירות בחיפה, להתקרב לגבי קליש וליצור סיטואציה נוחה לכך שקליש תמנה אותו לדובר העירייה והוא יפעל לאחר בחירתו להגדלת התקציב לאתר ולחברו באופן משמעותי. כך כולם ירוויחו: ראש העיר גבי קליש תקבל סיקור חיובי, מר טל יקבל את התפקיד בשכר של ראש אגף ובעלי האתר יזכו לתקציב שמן עליו ימליץ אישית שידאג מר טל, על חשבון הציבור ועל חשבונם של גופי תקשורת אחרים, שעושים את עבודתם נאמנה לסיקור עיתונאי.
11. בשל החשיבות הדברים, אצטט מספר דברים רלוונטיים מתוך דו"ח הוועדה לניגוד עניינים, על מנת שתתרשמו כי אין ספק כי מר טל פעל בניגוד עניינים חריף תוך הפרת המונים קשה:

"הדין הישראלי אוסר על עובד הציבור להימצא במצב בו קיימת אפשרות שיהיה נתון בניגוד עניינים. במילי אחרות, אסור שיהיה לעובד הציבור, המפעיל את סמכותו לגבי נושא מסויים, עניין אחר, אישי או מוסדי, באותו נושא. הסיבה לכך נעוצה בחשש, שהעניין האחר שיש לאותו עובד ציבור ישפיע על דרך פעולתו או על שיקול הדעת שלו.. כאשר מדובר בעניין אישי החשש הוא שעובד הציבור לא יוכל להתעלם מעניינו האישי (או מעניינו של אדם אחר הקרוב אליו). הוא עלול להעדיף את עניינו האישי על פני מילוי תפקידו בצורה הטובה ביותר ועל פני חובתו לדאוג אך ורק לעניינו של הציבור, אותו הוא אמור לשרת במסגרת תפקידו.." (עמ' 1)

בנוסף, קיים חשש, שגם אם עובד הציבור עצמו לא יושפע מאינטרסים אישיים או אחרים, הרי שעצם העובדה שיש לו אינטרס אחר עלולה לערער את אמון הציבור, שלומד על התנהלות הרשו בעיקר מן התקשורת, בכך שהוא פועל בצורה עניינית, הגונה וחסרת פניות. (עמ' 2)

בדרך כלל קובע החוק, כי אסור לעובד הציבור לטפל בנושא הקשור אליו או אל קרובו. ואולם, למרות שהדבר לא נאמר במפורש, אסור לעובד הציבור לטפל גם בענייניו של חבר קרוב, והוא עלול אף להיות מורשע בפלילים אם ניצל את סמכויותיו כעובד הציבור על מנת לסייע לחבר, תוך ניגוד עניינים. נקבע: דנ"פ 1071130, מדינת ישראל נ' שמעון שבס, פ"ד נט (3), 1/0, ולהלן – עניין שבס. **באותו עניין היו יחסי החברות משולבים גם ביחסים עסקיים.** ר' גם ת"פ 325137 (מח-ג-ס) מדינת ישראל נ' אהוד אולמרט, בכל הנוגע ליחסים בין מר אולמרט לבין מר אורי מסר. (עמ' 4)

כאמור, אדם מצוי במצב של חשש לניגוד עניינים אישי כאשר הוא עוסק, במסגרת מילוי תפקידו, בנושא שיש לו או לאדם קרוב אליו עניין בו, והוא יכול לעשות שימוש בסמכויות הנתונות לו במסגרת התפקיד לצורך קידום ענייניו האישיים או ענייניהם האישיים של אנשים אחרים המקורבים אליו על פני מילוי תפקידו כהלכה.

חשוב להבהיר, כי גם אם בפועל פעל אותו אדם באופן המקצועי והאובייקטיבי ביותר, עדיין לא יהיה מנוס מלקבוע כי פעל תוך חשש לניגוד עניינים, רק משום שהיתה לו האפשרות לעשות שימוש לרעה בתפקידו על מנת לקדם את ענייניו האישיים בין אם מדובר בהשגת יתרון או במניעתה של פגיעה אפשרית בענייניו (עמ' 6)

ניגוד העניינים מתעורר גם במצב בו מדובר בבקשה של קרובו של חבר המועצה, חברו הקרוב או גורם אחר שחבר המועצה קשור עמו בקשרים עסקיים – כל אחד מן המצבים הללו הוא מצב של חשש לניגוד עניינים, ואסור לחבר המועצה להשתתף בדיון, להצביע בנושא או אף לטפל בו מחוץ לישיבות המועצה או הוועדה המקומית לתכנון ובניה.

כדי לוודא, כי חבר המועצה אינו נמצא במצב של ניגוד עניינים, אין מנוס אלא לדרוש ממנו מידה מסויימת של גילוי לגבי ענייניו הפרטיים. גילוי זה הוא תנאי בלעדי אין למימוש חובתו שלא להימצא בניגוד עניינים, כפי שפורט להלן. הפסיקה הדגישה לא אחת את חובתו של נבחר הציבור לפעול מתוך אמון ונאמנות לציבור, תוך מתן דין וחשבון על מעשיו וגילוי פרטים אודות פעילותו לשולחו – הציבור נקבע כי בבג"ץ 0111130 אילן נ' עיריית תל אביב- יפו (עמ' 25).

12. עוד בשנת 2020 כאשר נודע לי כי מר טל פועל בעניין האתר "ניוז חיפה קריות", שוחחתי עם מר טל בטלפון. סיפרתי לו כי הובא לידיעתי על כך שהוא פועל לטובת הגדלת התקציב לגוף תקשורת שבו עבד עד לכניסתו לתפקיד. בשיחה הסברתי לו את הוראות החוק ומר טל הבטיח לי כי לעתיד הוא לא יעסוק עוד בעניין האתר. למרות הבטחתו זו, עסק מר טל שוב בעניין תקציב הפרסום של ניוז חיפה קריות גם בשנת הכספים 2021, כאשר הוא מדווח דיווח שקר לחברי ועדת המכרזים לגבי אותה שיחה שהוא קיים איתי. כמו כן נאמר לי כי מר טל גם הטעה את היועץ המשפטי של הוועדה, כאשר טען בפניו כי הוא לא עבד באתר זה. עוד ידוע לי שכאשר הובאה לידיעת היועצים המשפטים של הוועדה העובדה כי מר טל שימש כעורך מדור פוליטי וכתב הפוליטי של האתר, אותם יועצים משפטים אמרו כי מדובר במידע שלא היה ידוע להם לפני כן.

13. במסגרת דיון ההוכחות בתביעה המתנהלת בבית המשפט השלום בחיפה בת"א 10726-06-20 רדיו צפון נ' העיתונאית טלי ליבמן, הודה מר טל כי לא חתם על הסכם ניגוד עניינים, כמתבקש על פי החוק. מדובר במעשה חמור במיוחד, כאשר ברור כי מר טל עבד בגופי תקשורת שיש להם קשר עם אגף דובר העירייה.

14. לפיכך, אנו מבקשים לדעת מדוע מר טל לא חתם על הסכם ניגוד עניינים למרות שידוע לכם כי מר טל היה כתב בכלי תקשורת שונים שיש להם קשרי עבודה מול העירייה? אנו מבקשים לדעת האם במסגרת הליך מילוי הטפסים לקבלת לעבודה בעירייה, מר טל, כפי שנדרש מכל עובד בתפקיד במעמדו, דיווח על העובדה כי שימש כעורך וכתב הפוליטי של האתר וכי הוא נמצא בקשרים אישיים קרובים עם בעלי העיתון?

15. מיותר לציין כי, ככל הידוע לנו, לא נומקה הסיבה למתן פטור ממכרז להתקשרות בין עיריית חיפה לבין אתר ניוז חיפה והקריות, זו השנה השנייה, בהמלצת מר טל, ולא ידוע לנו כי קיימים קריטריונים כלשהם באגף הדוברות בעיריית חיפה, לקביעת סכום התקשרות בין האגף לבין כלי התקשורת הדיגיטליים. נראה כי ההסכם שנקבע עם אתר ניוז חיפה והקריות, הגבוה באופן משמעותי מהסכמים אחרים עם אתרים אחרים, נקבע אך **ורק משום הקירבה שבין בעלי האתר למר טל.**

16. **כאן המקום לציין כי לאור הבעייתיות הקיימת ביחסים בין גופי התקשורת לבין העירייה והנהלת העירייה אין בכלל מקום לפעול בדרך של "פטור ממכרז" וכן להתקשר עם כלי תקשורת מבלי לקבוע קריטריונים ברורים למתן התקצוב הפרסום.**

17. למעשה, פעולה בדרך זאת יוצרת את התלות שבין אופי הסיקור של אותו גוף תקשורת את פעולות העירייה לבין תקצוב העירייה של הפרסום באותו גוף תקשורת. למעשה יש כאן שיטה שמטרתה לתגמל על חשבון כספי הציבור את אותו גוף תקשורת, אשר בוחר **לסקר סיקור חיובי** את ראש העיר והעירייה ומצד שני להעניש את אותם גופי תקשורת שמבקרים את ראש העיר והנהלת העיר. מדובר בתופעה פסולה, שאיננה חוקית, אשר בימים אלה עומד ראש הממשלה לשעבר לדין, בשל מעשים דומים.

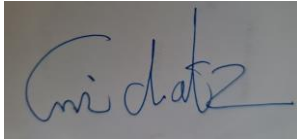
18. **כאן המקום לציין כי מר טל הודה במסגרת הדיון בוועדת המכרזים כי אכן אופן הסיקור מהווה קריטריון להיקף התקצוב שיקבל אותו גוף תקשורת וכי במסגרת אותו דיון הוכחות הוכח כי כך פועלת השיטה, כאשר אותו מר טל איים על מנהלי רדיו צפון כאשר הוא "לא אהב" את הסיקור של ראש העיר חיפה, ד"ר עינת קליש-רותם באחת מתוכניות הרדיו.**

19. לסיכום, מכיוון שמדובר בעבירה חמורה של ניגוד עניינים, אשר על פי הפסיקה יכולה להגיע גם לעבירה של הפרת אמונים ובמיוחד כאשר יש כאן גם ניסיון לפגוע בתפקיד העיתונות החופשית ולרכוש סיקור חיובי על חשבון הציבור, אנו מבקשים כי תפעלו לבדיקת העניין ולהביא את מר טל לדיון משמעותי, שבמסגרתו ככל שהעובדות יתבררו כנכונות, להדיחו מתפקידו כראש אגף הדוברות בעיריית חיפה.

- 5 -

20. למען הסר ספק, אין במכתבי זה משום מיצוי כל טענות שולחתי ואין בו ויתור על כל זכות או להחיל מניעות על שולחתי לטעון כל טענה על פי כל דין והסכם ו/או לאחוז בכל אמצעי משפטי חוקי.
21. מכתב זה הינו מסמך מהותי בכל הליך משפטי אם וככל שיינקטו הליכים משפטיים בין הצדדים ו/או בנוגע לעובדות הנזכרות במכתב זה, לרבות חובת צירופו לכתבי בי-דין.

בכבוד רב ובב"ח,

ליאור דץ, עו"ד ואדריכל
א. שילה ושות' עורכי-דין